

Юстиція Буковини

№ 7 (7)

Газета Головного управління юстиції у Чернівецькій області

30 квітня
2015 року

ЩОДО ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

На сайті Міністерства юстиції України www.new.minjust.gov.ua можна отримати розширену інформацію (довідку, витяг, виписку) про підприємство, нерухоме майно фізичних осіб (свідоцтво про право власності, витяг про державну реєстрацію, рішення про зупинення розгляду заяви, рішення про відмову в реєстрації прав) та зареєструвати бізнес. Документи із реєстрів можна просто роздрукувати на принтері, додаткові печатки чи інші види підтвердження їх достовірності не потрібні. Електронні виписки, витяги та довідки мають таку саму юридичну силу як і паперові. Незабаром через систему можна буде також отримати онлайн-доступ до Єдиного реєстру підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, а також Системи електронної звітності арбітражних керуючих

Пошук можливий за кодом ЄДРПОУ, повною назвою, директором, засновником компанії. Пошук у реєстрі нерухомого майна можливий за власником та адресою майна

Безкоштовний пошук дає змогу отримати повну інформацію про юридичну особу або фізичну особу-підприємця, за винятком місця проживання фізичних осіб (засновників, фізичних осіб-підприємців), але на відміну від витягу - безкоштовний пошук можна робити лише за чотирма критеріями: за назвою або кодом ЄДРПОУ юридичної особи та за ПІБ або податковим номером фізичної особи-підприємця, результат пошуку не зберігається у

системі. Вартість повного витягу із переліком засновників, керівників, видами діяльності компанії - 45,68 грн. (у паперовому вигляді 60,9 грн.), вартість виписки з реєстру - 18,27 грн. (24,36 грн.).

Виписки, довідки та витяги надаються анонімно. Єдиними ідентифікаторами можуть бути банківська картка та IP-адреса. Інформація про історію пошуків компаніям, щодо яких ведеться пошук, не надається. Під час реєстрації бізнесу потрібен електронний цифровий підпис

Якщо під час формування паперового документа, реєстратору доводиться витратити від 20 до 40 хвилин, то підготовка електронної виписки, довідки чи витягу відбувається автоматично в режимі он-лайн. Середній час підготовки документу - 15-30 секунд

Оплатити отримані документи можна картою Visa/MasterCard. Мито перераховується на рахунок у Держказначействі, комісію у розмірі 3 грн. за обслуговування платежу отримує державний Ощадбанк

Запитувач, один раз сплативши за формування електронного документу, отримує його номер, за яким він або будь-хто (в тому числі державні та банківські установи) може безкоштовно завантажити сформований витяг, виписку або довідку з будь-якої точки світу у режимі он-лайн через Інтернет. При цьому якщо двоє людей незалежно один від одного замовили виписки одного й того ж документа, результати записів матимуть відмінні номери. Адже час фактич-

ного формування документа буде різнитися. Такий документ зберігатиметься у базі даних реєстру протягом 1 року

Достовірність виписки, довідки чи витягу легко перевірити, увівши в систему унікальний номер документа. Оскільки цей номер - у разі справжності - дає можливість завантажити весь оплачений раніше документ без обмежень, то перевірка реальності даних займе кілька секунд. Утім, слід зважати на те, що унікальний код підтверджує достовірність даних виключно на момент оплати документу.

На відміну від реєстраційних офісів, які переважно працюють лише в будні дні та у визначені години, он-лайн сервіси функціонують 24 години на добу, 7 днів на тиждень. При цьому забезпечується також цілодобова технічна підтримка за телефоном 0-800-50-70-70.

В'ячеслав Хохуляк,
начальник Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області

НОВИНИ

Кабінет Міністрів України визначив процедуру реєстрації у Спадковому реєстрі спадкових справ, заведених на підставі Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" та Закону України "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції".

Відповідний порядок реєстрації визначено постановою Кабміну від 15.04.2015 №210.

Нагадаємо, положення вище вказаних законів передбачають наступне - якщо останнім місцем проживання спадкодавця є тимчасово окупована територія, або населений пункт, який не контролює українська влада, місцем відкриття спадщини є місце подання першої заяви, що свідчить про волевиявлення щодо спадкового майна, спадкоємців, виконавців заповіту, осіб, заінтересованих в охороні спадкового майна, або вимоги кредиторів.

Реєстраторами Спадкового реєстру щодо заведених спадкових справ є державні нотаріальні контори, приватні нотаріуси, які мають доступ до Спадкового реєстру відповідно до Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 491.

Порядок внесення до Спадкового реєстру відомостей про заведені спадкові справи визначається Мін'юстом. Реєстратор вносить до Спадкового реєстру відомості про

заведену спадкову справу щодо:

- спадкодавця;
- номера спадкової справи, дати та місця її заведення, місця зберігання;
- видачі свідоцтва про право на спадщину;
- визнання свідоцтва про право на спадщину недійсним (вид, дата та номер документа, на підставі якого свідоцтво про право на спадщину визнане недійсним, найменування суду (видавець);
- додаткових відомостей;
- реєстратора.

Внесення до Спадкового реєстру відомостей про заведені спадкові справи здійснюється реєстраторами на підставі заяв, що свідчать про волевиявлення щодо спадкового майна, спадкоємців, виконавців заповіту, осіб, заінтересованих в охороні спадкового майна, або вимоги кредиторів.

Реєстратор здійснює реєстрацію заведених спадкових справ у Спадковому реєстрі у день заведення спадкової справи.

Отримання із Спадкового реєстру відомостей про заведену спадкову справу здійснюється у порядку, визначеному Мін'юстом.

Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває дитина-інвалід підгрупи А віком до 18 років.

Відповідні зміни передбачені Законом "Про внесення змін до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (щодо посилення захисту прав дітей-інвалідів)" (проект №2011), який 21.04.2015 було прийнято за основу та в цілому.

Рекомендації на випадок терористичних актів, як себе поводити

Згідно статті 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Декілька рекомендацій на випадок терористичних актів, як себе поводити, щоб зберегти життя та здоров'я.

У разі знаходженні вибухонебезпечного пристрою:

1. негайно повідомити чергові служби органів внутрішніх справ, цивільного захисту;
2. Не підходити до предмету, не торкатися і не пересувати його, не допускати до знахідки інших людей;
3. Припинити всі види робіт в районі виявлення вибухонебезпечного предмету.
4. Не користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати

вибух).

5. Дочекатися прибуття фахівців; вказати місце знахідки та повідомити час її виявлення.

У випадку, коли в будинку знайдено вибуховий пристрій і здійснюється евакуація:

- одягніть одяг з довгими рукавами, щільні брюки і взуття на товстій підшві (це може захистити від осколків скла);
- візьміть документи (паспорт, свідоцтво про народження дітей тощо), гроші;
- під час евакуації слідуєте маршрутом, вказаним органами, що проводять евакуацію. Не намагайтеся скоротити шлях, тому що деякі райони або зони можуть бути закриті для пересування;
- тримайтеся подалі від обірваних ліній електропостачання.

Якщо будинок (квартира) опинилися поблизу епіцентру

вибуху:

- обережно обійдіть всі приміщення, щоб перевірити чи немає витоків води, газу, спалахів і т.п. У темряві в жодному випадку не запалюйте сірника або свічки - користуйтеся ліхтариком;
- негайно вимкніть всі електроприлади, перекрийте газ, воду;
- з безпечного місця зателефонуйте рідним та близьким і стисло повідомте про своє місцезнаходження, самопочуття;
- перевірте, чи потребують допомоги сусіди.

Опинившись поблизу вибуху, стримайте свою цікавість і не намагайтеся наблизитись до епіцентру, щоб розгледіти або допомогти рятівникам. Найкраще, що можна зробити - залишити небезпечне місце. До того ж, варто знати, що зловмисники часто встановлюють вибухові пристрої парами, щоб,

через деякий час після вибуху першої з них, пролунав другий вибух. Зловмисники розраховують на те, що після першого вибуху на його місці зберуться люди, у тому числі й представники силових структур, і при повторному вибуху жертв буде багато більше.

Під час прогулянок в лісі або в туристичному поході:

1. ретельно вибрати місце для багаття. Воно повинно бути на достатній відстані від траншей і окопів, що залишилися з війни;
2. перед розведенням багаття в радіусі п'яти метрів перевірити ґрунт на наявність вибухонебезпечних предметів шупом (або обережно зняти лопатою верхній шар ґрунту, перекопати землю на глибину 40-50 см);
3. користуватися старими багаттями не завжди безпечно, адже там можуть виявитися підкинуті

військові «трофеї» або такі, що не вибухнули;

4. у жодному випадку не підходити до знайдених багать, що горять (особливо вночі). В цьому багатті може виявитися предмет, що може вибухнути.

Практично всі вибухові речовини чутливі до механічних дій і нагрівання. Поводження з ними вимагає граничної уваги і обережності.

Слід пам'ятати, що розмінуванням вибухонебезпечних предметів займаються тільки підготовлені фахівці-сапери, допущені до цього виду робіт.

Юрій Мінтенко,

Голова Координаційної ради молодих юристів при Головному територіальному управлінні юстиції у Чернівецькій області

РЕФОРМИ МІНІУСТУ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ТА ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Основною метою всіх реформ, які проводяться у Міністерстві юстиції, є покращення умов отримання адміністративних послуг для громадян і бізнесу.

З цією метою за ініціативи Мініюсту у 2015 році Верховною Радою України було проголосовано ряд законів, а Урядом прийнято ряд підзаконних нормативно-правових актів.

Великим проривом у реформуванні реєстраційної служби і полегшенні ведення бізнесу в аграрних регіонах стала передача функцій з реєстрації прав оренди сільськогосподарських земель нотаріусам.

Це відбулося завдяки прийняттю 05 березня 2015 року Закону України № 247-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення повноважень нотаріусів та особливостей реєстрації похідних речових прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення (далі Закон № 247-VIII), який набрав чинності 25 березня 2015 року.

Так, Законом № 247-VIII уповноважено нотаріусів здійснювати функції державного реєстратора прав на нерухоме майно у порядку та випадках, встановлених Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Водночас нотаріусу надано можливість проводити державну реєстрацію:

речових прав, похідних від права власності, на земельні ділянки сільськогосподарського призначення незалежно від нотаріального посвідчення договору, на підставі якого виникає таке право;

права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення, яке виникло та оформлено в установленому порядку до 01 січня 2013 року, одночасно з державною реєстрацією похідного від нього речового права на таку земельну ділянку.

Крім того, Закон доповнено статтею 4², яка визначає особливості державної реєстрації похідних речових прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення, право власності на які виникло та оформлено в установленому порядку до 01 січня 2013 року.

В Україні працює 7000 нотаріусів. Тож селянам більше не доведеться вистояти черги. Відтепер вони можуть звертатися до будь-якого найближчого державного чи приватного нотаріуса, якому вони довіряють.

Іншим законом, який має на меті суттєво вплинути на умови реєстрації бізнесу є прийнятий Верховною Радою 12 лютого 2015 року Закон України № 191- VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов бізнесу (дерегуляція)» (далі Закон № 191- VIII), який набрав чинності 05 квітня 2015 року.

Законом № 191- VIII передбачено диференційований підхід до визначення розміру адміністративного збору, що залежить від площі об'єкта нерухомого майна, права на які заявлені до державної реєстрації, а також від того, заявником є фізична чи юридична особа та вираховується у процентному відношенні до мінімальної заробітної плати.

Повноваження державного реєстратора, передбачені Законами України «Про державну реєстрацію речових прав та їх обтяжень» та «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», з прийому документів для надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та державної реєстрації речових прав та їх обтяжень і видачі оформлених результатів надання таких послуг можуть виконувати посадові особи органів місцевого самоврядування, адміністратори центрів надання адміністративних послуг.

Порядок взаємодії державного реєстратора та посадових осіб органів місцевого самоврядування, адміністраторів центрів надання адміністративних послуг планується врегулювати окремим наказом Міністерства юстиції України.

Завдяки нововведенням буде утворене конкурентне середовище, яке забезпечить підвищення якості послуг. Держава залишиться власником реєстрів для того, щоб контролювати їх зміст, надавати доступ окремим новим суб'єктам до цих реєстрів і визначатиме мінімальні стандарти якості надання послуг, а вже ринок буде визначати, хто краще і швидше зможе надавати ці послуги.

Вагомим кроком вперед є запровадження Міністерством юстиції з 8 квітня 2015 року електронних сервісів у сфері реєстрації бізнесу.

Надання виписки щодо юридичної особи, витягу та довідки в електронній формі здійснюється через офіційний веб-сайт Міністерства юстиції www.new.minjust.gov.ua.

Для цього достатньо будь-якій особі з сайту Міністерства юстиції зайти на відповідний портал, зробити запит на формування необхідної інформації, оплатити цю послугу за допомогою платіжної картки, після чого потрібний документ формується у режимі реального часу з присвоєнням унікального номеру, і його можна роздрукувати. Ці документи без печаток і без підписів відповідних державних реєстраторів мають таку ж юридичну силу, як і паперові. Вартість послуги значно нижча за паперові аналоги і складає: витягу та довідки – 45,68 грн., виписки – 18,27 грн. Ще 3 гривні у вигляді комісії сплачується Ощадбанку.

Впровадження он-лайн сервісів зекономить як робочий час державного реєстратора, який він витрачав на формування паперового

документу до півгодини, так і особистий час суб'єкта господарювання, у якого з'являється можливість отримати необхідний йому для провадження господарської діяльності документ за лічені хвилини. Крім зазначеного, започаткування електронних сервісів сприятиме викориненню корупції за «пришвидшення» надання адміністративної послуги.

В планах Міністерства юстиції впровадження в майбутньому електронних сервісів і в сфері реєстрації речових прав та їх обтяжень.

Великих зусиль Міністерством юстиції докладається щодо реформування системи примусового виконання рішень. Фахівцями Мініюсту спільно з громадськістю та експертами розроблені проекти Законів «Про виконавче провадження» та «Про державну виконавчу службу і приватних виконавців». Законопроекти передбачають запровадження в Україні змішаної системи державних та приватних виконавців – моделі, притаманної більшості європейських країн.

Так, законопроект «Про державну виконавчу службу і приватних виконавців» встановлюватиме правові засади діяльності органів виконавчої служби, порядок набуття професії приватних виконавців, проходження ними іспиту, отримання ліцензії, порядок контролю та створення самоврядного органу приватних виконавців.

Проект нової редакції Закону «Про виконавче провадження» передбачає відкрити процедуру виконавчого провадження, автоматизацію усіх процесів, повну електронну взаємодію з усіма органами державної влади.

Також пропонується встановлення максимально стислих строків для вчинення виконавчих дій. Ці законопроекти дозволять забезпечити максимально ефективно, швидко повне виконання рішень, усунути корупційні ризики діяльності органів державної виконавчої служби, зменшити навантаження на державний бюджет шляхом скорочення органів державної виконавчої служби та передачі функцій приватним виконавцям.

Реформування системи державної реєстрації та системи примусового виконання рішень забезпечить покращення позицій України в рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business. За напрямком реєстрації бізнесу країна підніметься з 76 місця до 12, а при реєстрації власності – з 59 місця до 35 місця.

Загалом Україна зможе піднятися з 96 на 79 позицію. Як показує досвід інших країн, підвищення рейтингу на 1 позицію може забезпечити зростання обсягу інвестицій на 500 млн. дол.

Аксенія Адамчук,
Перший заступник начальника
Головного територіального
управління юстиції у
Чернівецькій області

До уваги громадських організацій в сфері аграрного бізнесу та представників аграрного бізнесу!

З метою оптимізації державної реєстрації речових прав, похідних від права власності, на земельні ділянки сільськогосподарського призначення Законом України від 05 березня 2015 року № 247 VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення повноважень нотаріусів та особливостей реєстрації похідних речових прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення» (далі – Закон 247), який набрав чинності 25 березня 2015 року, уповноважено нотаріусів здійснювати функції державного реєстратора прав на нерухоме майно у порядку та випадках, встановлених Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон).

Водночас нотаріусу надано можливість проводити державну реєстрацію речових прав, похідних від права власності, на земельні ділянки сільськогосподарського призначення незалежно від нотаріального посвідчення договору, на підставі якого виникає таке право;

Права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення, яке виникло та оформлено в установленому порядку до 01 січня 2013 року, одночасно з державною реєстрацією похідного від нього речового права на таку земельну ділянку.

Крім того, Закон доповнено статтею 4², яка визначає особливості державної реєстрації похідних речових прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення, право власності на які виникло та оформлено в установленому порядку до 01 січня 2013 року.

Частиною першою статті 4² Закону встановлено норму щодо одночасності державної реєстрації похідного речового права та права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення, яке виникло та оформлено в установленому порядку до 01 січня 2013 року крім випадків, коли право власності на таку земельну ділянку вже зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно), на підставі заяви про державну реєстрацію прав та їх обтяжень, поданої власником чи набувачем відповідного похідного права або уповноваженої ними особи, з урахуванням положень статті 16 Закону.

Так, з метою державної реєстрації похідного від права власності речового права на земельну ділянку сільськогосподарського призначення, особа, визначена у частині першій статті 4² Закону, подає одну заяву про державну реєстрацію прав та їх обтяжень (щодо іншого речового права).

Звертаємо увагу, що у зв'язку з поданням однієї заяви про державну реєстрацію прав та їх обтяжень (щодо іншого речового права) заявник сплачує лише за послуги з державної реєстрації іншого речового права.

Частиною другою статті 4² Закону передбачено проведення державної реєстрації права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення у разі подання заяви про державну реєстрацію прав та їх обтяжень на-

бувачем похідного права на таку земельну ділянку (орендарем чи іншим користувачем) без подання якого виникло право власності, в порядку, встановленому пунктом 8¹ частини другої статті 9 Закону, за умов наявності інформації про зареєстровану земельну ділянку у Державному земельному кадастрі та до моменту автоматизованого перенесення до Державного реєстру прав записів (відомостей) про речові права та обтяження на земельні ділянки з Державного реєстру земель.

У разі коли заявником разом з документами, необхідними для проведення державної реєстрації похідного речового права на земельну ділянку сільськогосподарського призначення, подається документ, що підтверджує виникнення права власності на відповідну земельну ділянку та/або витяг з Державного земельного кадастру, в якому міститься вся інформація, необхідна для проведення державної реєстрації права власності на таку земельну ділянку, державний реєстратор або нотаріус проводить державну реєстрацію прав власності на підставі цих документів.

Під час проведення державної реєстрації права власності та похідного від нього речового права на земельну ділянку державний реєстратор або нотаріус згідно з пунктом 25 Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 року № 868 (далі - Порядок), оформляє примірник витягу для кожної із заінтересованих осіб, за якими проведено державну реєстрацію прав.

У разі якщо протягом передбаченого частиною п'ятою статті 15 Закону строку, у який має проводитись державна реєстрація права власності на земельну ділянку, державним реєстратором або нотаріусом не отримано відповідь на запит, сформований на підставі підпункту 8¹ частини другої статті 9 Закону, державна реєстрація відповідного похідного права проводиться з урахуванням положень абзацу другого пункту 43 Порядку, тобто у спеціальному розділі Державного реєстру прав.

Звертаємо увагу на те, що положення статті 4² Закону не стосуються порядку державної реєстрації права власності держави чи територіальної громади на земельні ділянки, які сформовані із земель державної та комунальної власності, з одночасною державною реєстрацією похідного від права власності речового права на таку земельну ділянку, оскільки особливості її проведення у цьому випадку врегульовані статтею 4².

Ратушняк О.І.
Начальник відділу державної
реєстрації речових прав на
нерухоме майно реєстраційної
служби Головного управління
юстиції у Чернівецькій області

Відстрочка та звільнення від призову на строкову військову службу

Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» відстрочка від призову на строкову військову службу надається призвникам за рішенням районної (міської) призовної комісії відповідно до цього Закону за сімейними обставинами, станом здоров'я, для здобуття освіти та продовження професійної діяльності. Відстрочка від призову на строкову військову службу за сімейними обставинами за їх бажанням надається призвникам, які мають:

1) непрацездатних батька і матір чи одинокого непрацездатного батька (одинокую непрацездатну матір) або непрацездатних осіб, під опікою, піклуванням чи на утриманні яких перебував призвник, або осіб, над якими призвник здійснює опіку чи піклування, якщо вони не мають інших працездатних осіб - громадян України, зобов'язаних відповідно до законодавства їх утримувати. Непрацездатність зазначених осіб визначається в порядку, встановленому законодавством;

2) неповнолітніх рідних (повнорідних чи неповнорідних) братів і сестер або непрацездатних рідних (повнорідних чи неповнорідних) братів і сестер незалежно від їх віку, якщо вони не мають інших працездатних осіб, крім призвника, зобов'язаних відповідно до законодавства їх утримувати;

3) одинокого батька або одиноку матір, у яких на утриманні перебувають двоє чи більше неповнолітніх дітей, до досягнення старшим із них повноліття, за умови офіційного працевлаштування призвника;

4) дитину віком до трьох років або дитину старшу трьох років, яка виховується без матері у зв'язку з її смертю або за рішенням суду;

5) двох і більше дітей;

6) дитину-інваліда;

7) дружину-інваліда;

8) вагітну дружину.

Відстрочка від призову на строкову військову службу за сімейними обставинами за власним бажанням може надаватися призвнику, який є особою з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

У разі якщо призову на строкову військову службу підлягають кілька синів одночасно, відстрочка може надаватися одному з них за їх бажанням з урахуванням пропозиції батьків на час проходження строкової військової служби братами, до звільнення в запас одного з них.

Районна (міська) призовна комісія може прийняти рішення про надання призвнику відстрочки від призову на строкову військову службу за сімейними обставинами, незважаючи на небажання призвника нею скористатися, виходячи при цьому з того, що його призов може суттєво погіршити матеріальне становище осіб, яких відповідно до законодавства він повинен утримувати.

Відстрочка від призову на строкову військову службу за станом здоров'я на строк до одного року надається призвникам, які визнані під час медичного огляду тимчасово непридатними до військової служби.

Відстрочка від призову на строкову військову службу для здобут-

тя освіти на весь період навчання надається громадянам призовного віку, які навчаються:

у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах з денною формою навчання. У разі досягнення такими призвниками 21-річного віку відстрочка втрачає силу;

у вищих навчальних закладах з денною формою навчання, у тому числі під час здобуття наступного вищого освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти;

у середніх або вищих духовних навчальних закладах з денною формою навчання;

в інтернатурі, аспірантурі або докторантурі з відривом або без відриву від виробництва.

Право на відстрочку від призову на строкову військову службу для здобуття освіти також мають громадяни України, які в рамках міжнародних договорів України навчаються у навчальних закладах інших держав.

Відстрочка від призову на строкову військову службу для здобуття освіти надається один раз за період навчання, і громадяни призовного віку, відрховані з навчальних закладів за власним бажанням, за невиконання навчального плану, порушення умов контракту або недисциплінованість втрачають право на відстрочку від призову на строкову військову службу незалежно від їх повторного зарахування до того чи іншого вищого навчального закладу або поновлення у вищому навчальному закладі.

Громадяни призовного віку, які перервали навчання у зв'язку з отриманням академічної відпустки за станом здоров'я або сімейними обставинами, для догляду за близькими родичами, зазначеними в абзаці третьому частини одинадцятої статті 15 цього Закону, право на надану відстрочку від призову на строкову військову службу не втрачають.

У разі переведення призвників, які навчаються у вищих навчальних закладах з денною формою навчання, для навчання в іншій вищій навчальній закладі із зазначеною формою навчання право на відстрочку від призову на строкову військову службу не втрачається.

Відстрочка від призову на строкову військову службу для продовження професійної діяльності надається таким громадянам призовного віку:

педагогічним працівникам з повною вищою освітою, основним місцем роботи яких є загальноосвітні навчальні заклади, за умови повного навантаження на займаній посаді, - на весь період їх роботи за спеціальністю у сільській місцевості;

медичними працівниками, за умови повного навантаження на займаній посаді, - на весь період їх роботи за фахом у сільській місцевості;

священнослужителям, які закінчили вищі або середні духовні навчальні заклади і займають посаду в релігійних організаціях, що діють за статутом (положенням), зареєстрованим у встановленому порядку, - на час виконання обов'язків священнослужителя;

сільським, селищним, міським головам - на строк виконання ними цих повноважень;

особам, які мають науковий ступінь кандидата (доктора) наук

та працюють на посадах за спеціальністю відповідно до групи спеціальностей галузі науки, з якої присуджено науковий ступінь, - на весь період їх роботи за цією спеціальністю;

резервістам - на весь період служби у військовому резерві;

особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ України - на весь період їх служби.

Відстрочка від призову на строкову військову службу надається призвникам, яким повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення або стосовно яких кримінальна справа розглядається судом, - до прийняття відповідного рішення.

У випадках, не передбачених цим Законом, відстрочка від призову на строкову військову службу може бути надана призвникам згідно з рішеннями призовної комісії Автономної Республіки Крим, обласних та Київської міської призовних комісій за поданням районних (міських) призовних комісій.

Призвники, яким надано відстрочку від призову на строкову військову службу, зобов'язані щороку до 1 жовтня подавати у районні (міські) військові комісаріати документи, що підтверджують їх право на відстрочку.

Призвники, які втратили підстави для надання відстрочки від призову на строкову військову службу, а також особи, які не мають права на відстрочку або підстав для звільнення від призову на строкову військову службу, передбачених статтями 17 та 18 цього Закону, і не призвані з різних причин у встановлені строки, повинні бути призвані під час здійснення чергового призову.

Від призову на строкову військову службу в мирний час звільняються громадяни України:

які визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби в мирний час;

які до дня відправлення на строкову військову службу досягли 27-річного;

які виконали обов'язки служби у військовому резерві протягом строків першого та другого контрактів;

батько або мати, рідний (повнорідний, неповнорідний) брат або сестра яких загинули, померли або стали інвалідами під час проходження військової служби або зборів військовозобов'язаних. Призвники, які мають право на звільнення від призову на цій підставі, можуть його не використовувати;

які до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;

які були засуджені за вчинення злочину до позбавлення волі, обмеження волі, у тому числі із звільненням від відбування покарання, яким після закінчення вищих навчальних закладів присвоєно військовий (спеціальний) звання офіцерського (начальницького) складу.

Ірина Німіжан,
завідувач сектору реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області

КОНСУЛЬТУЄ ГРОМАДСЬКА ПРИЙМАЛЬНЯ

ЗВІЛЬНЯЄТЕ ПРАЦІВНИКА – ВЧАСНО РОЗРАХУЙТЕСЯ З НИМ

Як відомо, ст.47 Кодексу законів про працю (далі – КзпП) зобов'язує власника або уповноважений ним орган (далі – власник) видати трудову книжку працівникові в день його звільнення і провести із працівником повний розрахунок у строки, визначені ст.116 КзпП.

У свою чергу, ст.116 КзпП зобов'язує при звільненні працівника всі суми, що належать йому від підприємства, установи, організації, виплатити у день звільнення. І тільки якщо працівник у день звільнення не працював, то зазначені суми мають виплатити не пізніше наступного дня після пред'явлення звільненим працівником вимоги про розрахунок. Якщо є спір про розмір сум, належних працівникові при звільненні, власник у будь-якому разі має виплатити суму, щодо якої немає спору, у вищевказані строки.

ВАЖЛИВО! Про нараховані суми, належні працівникові при звільненні, власнику слід **письмово** повідомити працівника перед їхньою виплатою.

Відповідальність за затримку розрахунку з вини власника при звільненні працівника передбачено ст.117 КзпП.

Отже, коли власник порушив ст.116 КзпП і немає спору про розмір належних працівникові коштів, працівникові повинні виплатити його середній заробіток за весь час затримки по день фактичного розрахунку. Коли ж не виплачено тільки оспорювані суми, власник мусить сплатити зазначене відшко-

дування, тільки якщо спір вирішено на користь працівника. Коли спір буде вирішено на користь працівника частково, розмір відшкодування за час затримки визначає орган, який виносить рішення по суті спору (комісія по трудових справах чи суд).

За затримку видачі трудової книжки з вини власника працівникові також **виплачують середній заробіток за весь час вимушеного прогулу** (ч.4 ст 235 КзпП).

Зверніть увагу! Для виплати середнього заробітку за час затримки остаточного розрахунку або за час вимушеного прогулу зовсім не обов'язково мати рішення суду або комісії по трудових справах. Вони знадобляться працівникові, лише якщо власник не погоджується виплатити належні суми.

Та **ГОЛОВНИЙ ВИСНОВОК** тут все ж таки для власника: при звільненні працівників треба виконувати норми КзпП, вчасно видаючи трудові книжки і проводячи остаточний розрахунок.

Тетяна Ніколаєвич,
Головний спеціаліст Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області

САМОБУДИ МОЖНА УЗАКОНИТИ ДО КІНЦЯ 2015 РОКУ

Проблема незаконного будівництва є дуже поширеною. Часто трапляється так, що громадянин з певних причин не оформляє усі необхідні документи перед початком будівництва. В результаті це призводить до того, що особа не може отримати право власності на забудову (не важливо, чи це гараж або приватний будинок), і, зрештою, не може її продати, подарувати чи заповісти у спадок.

Які забудови вважаються самочинними?

- збудовані або будуються на земельній ділянці, що не була відведена для цієї мети;

- у разі відсутності у власника документа, який дає право виконувати будівельні роботи;

- у випадку, якщо проєкт є неналежно затвердженим;

- істотними порушеннями будівельних норм і правил.

Саме такий перелік закріплений у **ст. 376 Цивільного Кодексу України.**

Законом України від 13.01.2015р. «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва, збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт» передбачено, що орган державного архітектурно-будівельного контролю до 31 грудня 2015 року безоплатно протягом 10 робочих днів з дня подання заяви власниками (користувачами) земельних ділянок, на яких розміщені об'єкти будівництва, збудовані без дозволу на виконання будівельних робіт, за результатами технічного обстеження приймає в експлуатацію:

- індивідуальні (садибні) житло-

ві будинки, садові, дачні будинки, господарські (присадибні) будівлі і споруди, збудовані у період з 5 серпня 1992 року до 12 березня 2011 року;

збудовані до 12 березня 2011 року:

- громадські будинки I і II категорій складності;

- будівлі і споруди сільськогосподарського призначення I і II категорій складності.

Порядок прийняття в експлуатацію таких об'єктів і проведення технічного обстеження визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування. При цьому технічне обстеження індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків загальною площею до 300 квадратних метрів включно, господарських (присадибних) будівель і споруд загальною площею до 100 квадратних метрів включно проводиться в ході їх технічної інвентаризації з відповідною відміткою у технічному паспорті.

До власників (користувачів) земельних ділянок, які подали документи про прийняття в експлуатацію збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт об'єктів будівництва, штрафні санкції за виконання будівельних робіт без отримання документів, що дають право на їх виконання, та за експлуатацію або використання об'єктів будівництва, не прийнятих в експлуатацію, не застосовуються.

Світлана Афоніна,
Начальник Чернівецького міського управління юстиції

